

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

C.P. Oosterom (BBB)
(d.d. 20 oktober 2023)

Nummer
4014

Onderwerp
Spanning op het stroomnet

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De NOS meldt dat minister Jetten van klimaat en energie bezig is met een wet om bedrijven te verplichten minder stroom te gebruiken in piekuren. Een zorgelijke ontwikkeling voor de economie van Zuid-Holland. De provincie heeft een belangrijke taak in de aanleg van het net. Hoe hangt de vlag erbij in Zuid-Holland en hoe gaan we zorgen voor voldoende netcapaciteit?

1. *In heel Nederland staan, volgens de NOS^[1], 6600 bedrijven op de wachtlijst voor aansluiting. Kan GS aangeven hoeveel bedrijven er (ongeveer) in Zuid-Holland op de wachtlijst staan?*

Op dit moment staan 178ⁱ bedrijven op de wachtlijst in de provincie Zuid-Holland, inclusief bedrijven op het Haven Industrieel Complex. Specifieke informatie over welke bedrijven op de wachtlijst staan kan vanuit privacyoverwegingen niet door de netbeheerder worden gedeeld.

2. *Wat doet de provincie om problemen op het net te voorkomen? Verwacht GS dat deze acties voldoende zijn voor de stroomvraag van Zuid-Holland?*

De provincie vormt, samen met netbeheerders, en vertegenwoordigers van Zuid-Hollandse regio's, de Energieraad Zuid-Holland, waarbij energie infrastructuurprojecten van regionaal belang, de zg. provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie& Klimaat (pMIEK) projecten, actief worden gemonitord en waar mogelijk versnellingsacties genomen worden om deze energie-infrastructuur tijdig te realiseren. Dit is nader uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma pMIEK waar u binnenkort over geïnformeerd wordt.

Netcongestie kan optreden door een of enkele grote klantaanvragen. De kans dat klantaanvragen daarom moeten wachten is daarmee niet uit te sluiten.

3. *Als dit plan wordt omgezet in beleid, heeft dat gevolgen voor de Zuid-Hollandse economie. Kan GS een schatting geven van wat de economische effecten voor onze provincie zullen zijn?*

Dit is op dit moment nog niet in te schatten omdat het nog niet duidelijk is voor welke partijen de deelnameplicht zal gelden (boven welk gecontracteerd vermogen). Daarnaast geldt dat als er geen flexibel vermogen beschikbaar komt, klanten op de wachtlijst niet aangesloten kunnen worden, wat ontwikkeling van economische activiteiten vertraagd.

4. *Gaat de provincie, om economische schade te voorkomen, zich nog meer inzetten voor een krachtig stroomnet? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Het realiseren van elektriciteitsprojecten is een gereguleerde taak voor de netbeheerders. De provincie levert vanuit eigen rol en verantwoordelijkheden een actieve bijdrage middels Energieraad Zuid-Holland.

Veel verduurzamingsplannen vergroten de vraag naar elektriciteit, maar de energietransitie vergroot ook de vraag naar alternatieve energiedragers (o.a. warmte en waterstof). Daarom wordt vanuit de provincie niet alleen ingezet op elektriciteit maar ook op deze alternatieven energiedragers, zodat deze samen met energieopslag, de stabiliteit van het toekomstig energiesysteem garanderen.

5. *In het AD van 19-10-2023^[2] lezen we over een innovatieve proef waarbij laadpalen voor elektrische auto's worden aangesloten op het net voor de trams. Dit is slechts een van de voorbeelden van de kansrijke innovaties op dit gebied. Hoe kijkt GS naar deze innovaties en welke rol pakt de provincie hierin? Indien mogelijk graag een antwoord met meerdere concrete voorbeelden.*

Nieuwe oplossingen zijn cruciaal voor de energietransitie. Naar verwachting zal de vraag naar elektriciteit de komende jaren aanzienlijk stijgen. Slimme oplossingen kunnen bijdragen aan het beter benutten van het elektriciteitsnet en naar verwachting het elektriciteitsnet met zo'n 20 tot 30% verlichten.

De provincie ondersteunt door middel van diverse programma's en projecten, het realiseren van deze nieuwe oplossingen voor de energietransitie. Vanuit het uitvoeringsprogramma pMIEK wordt ook gewerkt aan het spoor "slimme oplossingen" waar dit soort innovaties deel van uit maken.

Als voorbeeld investeert de provincie in Fieldlabs, zoals de Green Village te Delft, waar veel innovaties gerealiseerd en getest worden. Enkele voorbeelden zijn:

- Project Powerparking: met zonnepanelen het opladen van auto's mogelijk maken om een smartgrid te creëren waarbij de accu's dan ook weer energie kunnen leveren en het net kunnen balanceren ;
- Project FlexDC: Lantaarnpalen op gelijkspanning aansluiten zodat de led lampen daarin kunnen functioneren zonder een transformator die stuk kan gaan, en hoeft bijvoorbeeld de bedrading niet te worden vervangen .

Deze fieldlab testen worden deels gefinancierd door het Innovatie programma Energie&Klimaat, dat de provincie samen met partners uitvoert.

6. *Is het voor GS een optie om particulieren en bedrijven te helpen accu's aan te schaffen, zodat men beter zelfvoorzienend kan zijn? Waarom wel/niet?*

Nee dit is vooralsnog geen optie. Graag verwijzen we naar de landelijke voortgangsupdate waarbij aangegeven wordt dat het techniekneutraal financieel ondersteunen van bronnen van flexibiliteit, waaronder batterijen, voor een leveringszekerheidsprobleem te rechtvaardigen zijn. Dit is echter nog niet van toepassing (zie [kamerbrief voortgangsupdate batterij in energiesysteem](#)).

7. *Is de grondstoffentransitie waar we momenteel in zitten een versnellende of vertragende factor voor het verbeteren van het stroomnet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Indien dit gaat over het stroomnet is dit nog niet onderzocht. Wel kan gesteld worden dat kostprijzen voor grondstoffen toenemen, mede door het schaarser worden van grondstoffen. Dit heeft mogelijk impact op het investeringsbudget van de netbeheerders. Nog niet duidelijk is wat de effecten op de middellange termijn zullen zijn.

8. Welke maatregelen gaat GS nemen om te voorkomen dat het Zuid-Hollandse vestigingsklimaat verslechterd?

De provincie zet op verschillende manieren in om een aantrekkelijk en toekomstbestendig vestigingsklimaat te behouden en te verbeteren. Op het gebied van verduurzaming en energie doet de provincie dat door inzet op het verduurzamen van bedrijventerreinen en stimuleert samenwerking tussen ondernemers. Daarmee werkt zij toe naar energiehubs, onderlinge energie uitwisseling en beter benutten van de beschikbare elektriciteitscapaciteit zodat er aansluitruimte beschikbaar komt voor meer bedrijvigheid. Dit wordt ondersteund door de inzet van ambassadeurs, de planvorming subsidie bedrijventerreinen en de subsidieregeling verduurzaming bedrijventerreinen. Het Rijk stelt bijvoorbeeld hiervoor een Stimuleringsfonds ter beschikking. Met InnovationQuarter zetten we ook in op Smart Energy Hubs waarbij netcongestie in een bredere innovatie systeemoplossing aangepakt wordt.

Den Haag, 14 november 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit

[1] <https://nos.nl/artikel/2494525-jetten-wil-bedrijven-mogelijk-verplichten-in-piekuren-minder-stroom-af-te-nemen>

[2] <https://www.ad.nl/den-haag/den-haag-start-met-bijzondere-proef-stroomnet-van-trams-moet-zorgen-voor-meer-laadpalen~aa2700e6/>

ⁱ Per 1 november 2023 bij Stedin